

سازمان نظام معلمی ضرورت امروز

علی اصغر فانی

رویکرد نظام اداری کشور حرکت به سمت کوچکسازی اندازه دولت است. بدنه سنگین دولت و حجم نیروی انسانی بالای آن عملاً چابکی را از مدیریت دولتی گرفته است. هزینه‌های اداره نظام دولتی سهم بالایی از بودجه سالانه را تشکیل می‌دهد. نسبت اعتبارات عمرانی به اعتبارات جاری قابل قبول نیست. از سوی دیگر تمرکز بالا در مدیریت دولتی، خلاقیت را از عوامل استانی، شهرستانی و منطقه‌ای گرفته و نوآوری را در سازمان دولت، کمرنگ کرده است. وزارت آموزش و پرورش نیز از قاعده بالا مستثنی نیست. در آموزش و پرورش برای حضور 547 هزار معلم در کلاس، حدود 220 هزار کادر اداری، خدماتی و... مشغولند که این نسبت یعنی نسبت نیروهای صف به نیروهای ستاد حدوداً 2.5 برابر می‌شود. این مفهوم از این نسبت چنین مستفاد می‌شود که در ازای هر 5 معلم، 2 نیروی پشتیبان وجود دارد. لذا در آموزش و پرورش باید دو اقدام زیر صورت گیرد:

1- کاهش تمرکز: باید تلاش کرد از تمرکز کاسته شود و انجام کارها به رده‌های پایین‌تر واگذار شود. استقرار نظام مدرسه‌محور که در سال‌های اخیر در آموزش و پرورش مطرح شده و در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش بر آن تأکید شده است، ضروری به نظر می‌رسد. کاهش تمرکز و سوق دادن امور به رده‌های پایین‌تر، از تراکم نیرو در ستاد کاسته و نیروهای پشتیبان تعدیل می‌شوند.

2- امور حاکمیتی و امور تصدی‌گری: در حال حاضر اموری که توسط ستاد دنبال می‌شود به دو قسمت زیر تفکیک می‌گردد:

1/2- امور حاکمیتی: اموری است که باید توسط دولت انجام شود.
2/2- امور تصدی‌گری: که قابل واگذاری است یعنی اموری که می‌توان آن را به دیگران واگذار کرد و ستاد نقش ناظر را ایفا می‌کند.
در کشور ما سازمان‌هایی تحت عنوان کلی «سازمان عمومی غیردولتی» وجود دارند که در عین حال که در خدمت جامعه هستند بخشی از نظام دولتی نیستند و وجودشان به اندازه دولت اضافه نمی‌کند.

مانند سازمان نظام پزشکی، سازمان نظام پرستاری، سازمان نظام مهندسی و...

ماموریت این سازمان‌ها، همکاری با دستگاه مربوطه و ارائه خدمات

تصدی‌گری است که قبل از تشکیل سازمان توسط عوامل دولتی انجام می‌شده است.

در آموزش و پرورش با حضور قریب به یک میلیون نفر معلم و پیرامعلم (کارکنان آموزش و پرورش که در مشاغل غیرمعلمی انجام وظیفه می‌کنند) ضرورت تاسیس «سازمان نظام معلمی» بیش از سایر نهادها و وزارتخانه‌ها حس می‌شود.

این سازمان می‌تواند وظایف زیر را عهده‌دار شود:

اگر تعریف زیر را برای سازمان معلمی بپذیریم:

«سازمان نظام معلمی» سازمانی است غیردولتی، صنفی، تخصصی، غیرسیاسی، غیرانتفاعی و دارای شخصیت حقوقی مستقل. وظایف زیر را می‌توان به عنوان بخشی از وظایف سازمان مطرح کرد:

1- سنجش صلاحیت‌های تخصصی و حرفه‌ای معلمان

2- صدور کارت عضویت و شماره نظام معلمی

3- نظارت بر کیفیت کار تخصصی و حرفه‌ای معلمان

4- اجرای برنامه‌های آموزشی مداوم

و...

در رتبه‌بندی معلمان اگر این سازمان وجود داشت، بررسی صلاحیت‌ها را به راحتی و با استقلال رای می‌توانست انجام داده و جلوی تنش‌ها را بگیرد.

م:□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□ 4 □□□□□□ 1402 □□□□□□